

هنجاریابی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه صمیمیت زوجین و رابطه آن با مثبت‌اندیشی در زنان متاهل شهر تهران

مهناز مشایخ^۱، مهناز عسکریان^۲

^۱ دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز

^۲ استادیار و عضو هیات علمی گروه روان‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد آشتیان

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی هنجاریابی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه صمیمیت زوجین و رابطه آن با مثبت‌اندیشی در زنان متاهل شهر تهران صورت گرفت. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه‌ی زنان متاهل ۲۵ تا ۶۵ ساله در شهر تهران تشکیل می‌داد که از این میان با استفاده از جدول مورگان و روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای، نمونه‌ای به اندازه ۵۰۴ نفر انتخاب و پرسشنامه در اختیار آنها قرار گرفت. روش جمع‌آوری داده‌ها براساس پرسشنامه صمیمیت زوجین باگاروزی (۲۰۰۱) و پرسشنامه مثبت‌اندیشی اینگرام و وینیسکی (۱۹۸۸) انجام گرفت. پایایی پرسشنامه با استفاده از روش آلفای کرونباخ محاسبه شد که مقدار آن برای پرسشنامه بالای ۰.۷ به دست آمد. همین‌طور از روایی سازه به منظور آزمون روایی پرسشنامه استفاده شد. تجزیه و تحلیل اطلاعات به دست آمده از اجرای پرسشنامه از طریق نرم‌افزارهای آماری 2013 Excel، SPSS (25.0)، LISREL(8.7) در دو بخش توصیفی و استنباطی (آزمون تحلیل عامل تاییدی) انجام پذیرفت. نتایج پژوهش نشان داد که پرسشنامه ۴۱ سوالی صمیمیت زوجین باگاروزی در بین زنان متاهل شهر تهران از روایی و اعتبار مناسبی برخوردار است؛ هم‌چنین بین تمام مولفه‌های صمیمیت زوجین به جز صمیمیت بدنی و روان‌شناختی با مثبت‌اندیشی رابطه مثبت معنادار وجود دارد.

واژه‌های کلیدی: صمیمیت زوجین، پرسشنامه، مثبت‌اندیشی، زنان متاهل شهر تهران.

مقدمه

خانواده یک موسسه یا نهاد اجتماعی است که از پیوند زناشویی زن و مرد به وجود آمده است. از جمله مظاهر زندگی اجتماعی انسان، وجود تعامل‌های سالم و سازنده میان انسان‌ها و برقرار بودن عشق به هم‌نوع و ابراز صمیمیت و همدلی به یکدیگر است (کو و بیلی^۱، ۲۰۱۷). تشکیل خانواده با ازدواج آغاز می‌شود. بدون تردید ازدواج بزرگترین و مهم‌ترین حادثه زندگی هر انسانی است، که موفقیت و یا شکست در آن برای هر یک از زوجین سرنوشت‌ساز خواهد بود (امینی، ۱۳۸۷). ازدواج به عنوان عالی‌ترین و مهم‌ترین رسم اجتماعی برای دستیابی به نیازهای عاطفی افراد همواره مورد توجه بوده است. با این حال ازدواج در جامعه‌ی متغیر امروزی یک پدیده پیچیده و چند بعدی؛ زیستی، روانی و اجتماعی است (آندرسون و سویپرز^۲، ۲۰۱۶). صمیمیت یک مشخصه کلیدی و مهم روابط زناشویی و از ویژگی‌های بارز یک ازدواج موفق به شمار می‌آید. این ویژگی به وجود تعامل بین همسران اشاره می‌کند. نبود یا کمبود آن یک شاخص آشفتگی در روابط زناشویی است. صمیمیت یکی از نیازهای زندگی زن و شوهری است و در عین حال از ویژگی‌های بارز یک زوج موفق به شمار می‌آید (کائو، ژو، فانگ و فاین^۳، ۲۰۱۷). وجود روابط صمیمی بین زوجین از اهمیت بسیاری برخوردار است. چنین روابطی بر بهزیستی فیزیکی، روان‌شناختی و توانایی افراد در جهت عملکرد موثر در زمینه‌های مختلف فردی، خانوادگی و شغلی موثر است. در چند سال اخیر دلایل ازدواج و انتظارات همسران از یکدیگر به‌طور چشمگیری تغییر یافته و نیاز به عشق و صمیمیت با همسر و ارضای نیازهای عاطفی - روانی از جمله دلایل اصلی زوج‌های امروزی برای ازدواج است و اکثر افراد به منظور صمیمیت ازدواج می‌کند (گریف و مالهرب^۴، ۲۰۰۱؛ به نقل از فرانسیس و مرسون^۵، ۲۰۱۷). از این‌رو عدم ارضای آن می‌تواند موجب افزایش تعارضات، کاهش رضایت زناشویی و بروز مشکلات عاطفی و روانی گردد (هلرود^۶، ۲۰۰۸؛ به نقل از جان، سیم، رورو و تی‌سوی^۷، ۲۰۱۷). بررسی‌ها نشان داده‌اند که ازدواج موفق غالباً با صمیمیت همراه است (فوروز^۸، ۲۰۰۱، بلکسلی^۹، ۱۹۹۵؛ به نقل از شلتون و هارولد^{۱۰}، ۲۰۰۸) و صمیمیت برای اکثر روابط یکی از مهم‌ترین منابع رضایت‌مندی به شمار می‌رود. در این خصوص مهدی‌پور بازکیایی و صدافتی‌فرد (۱۳۹۴)، در پژوهش خود با عنوان «بررسی رابطه‌ی بین رضایت زناشویی و صمیمیت زوجین با سازگاری در خانه» دریافتند که بین صمیمیت زوجین و سازگاری در خانه رابطه معنادار وجود دارد. ضمناً بین شاخص‌های صمیمیت عاطفی، جنسی، معنوی، زیباشناختی، روان‌شناختی، عقلانی و اجتماعی - تفریحی با سازگاری در خانه رابطه معنادار مشاهده شد، اما بین صمیمیت بدنی با سازگاری در خانه رابطه‌ای دیده نشد.

یکی از عواملی که می‌تواند صمیمیت زوجین را افزایش دهد مثبت‌اندیشی است. نگرش مثبت و مثبت‌اندیشی باعث می‌شود تا زوجین مهارت‌های خود را به‌ویژه در محیط زندگی زناشویی بهتر بروز دهند و با محیط پیرامون خود تعامل سازنده‌ای داشته باشند. در حقیقت نوع و کیفیت افکار و اندیشه‌ی آدمی سازنده‌ی نوع و کیفیت زندگی اوست. اندیشه‌ی زیبا و مثبت می‌تواند بهشتی در زندگی انسان بسازد، هم‌چنان که اندیشه‌ی منفی و یاس‌آور می‌تواند جهنمی در زندگی او خلق کند (فریدون‌نژاد، ۱۳۹۴). مثبت‌اندیشی یعنی توجه داشتن به امور مثبت در زندگی و نیز نپرداختن به جنبه‌های منفی. مثبت‌اندیشی صرفاً در داشتن افکاری خاص خلاصه نمی‌شود، بلکه نوعی رویکرد و جهت‌گیری کلی درباره زندگی است (کویلیام^{۱۱}، ۲۰۰۳؛ ترجمه براتی و صادقی، ۱۳۹۰). در همین راستا، عیسی‌نژاد و همکاران (۱۳۹۰)، طی پژوهشی با عنوان «بررسی اثربخشی آموزش غنی‌سازی روابط بر ارتقای خوش بینی و شادمانی زناشویی زوجین» دریافتند که غنی‌سازی روابط بر افزایش نمره شادمانی

1. Kōu & Bailey

2. Andersson & Cuijpers

3. Cao., Zhou., Fang & Fine

4. Grif & Malherb

5. Francis & Meyerson

6. Helerwood

7. John., Seme., Roro & Tsui

8. Fowers

9. Blakeslee

10. Shelton & Harold

11. Quiliam

زناشویی زوجین و خوشبینی موثر است. همچنین نتایج گواه این بود که مهارت‌های غنی‌سازی روابط، خوشبینی و شادمانی زناشویی را افزایش می‌دهد. یکی از جدیدترین اطلاعات آماری ایران در مورد طلاق بیانگر افزایش آمار آن است. در سال ۱۳۸۸ آمار طلاق به یک مورد از هر سه ازدواج رسیده است و از ۱۰/۳ درصد در سال ۸۷ به ۱۳/۸ درصد در سال ۱۳۸۸ رسیده است (صدرالاشرفی و همکاران، ۱۳۹۱).

از طرفی، با توجه به جایگاه ویژه نظام خانواده به لحاظ فرهنگی و ارزشی، موضوع خانواده و رضایت زناشویی چندسالی است که به دغدغه عمده‌ای در کشور تبدیل شده است و از نهادها و سازمان‌های ذی‌ربط انتظار می‌رود که اقدامات لازم را در جهت انسجام بنیان خانواده و افزایش رضایت از زندگی زناشویی انجام دهند. اکنون روان‌شناسان و کارشناسان نقش مهمی در برآورده کردن این انتظارات دارند. این موفقیت حاصل نمی‌شود مگر آن که روان‌شناسان و متخصصان این حوزه بینشی روشن نسبت به نیازهای صمیمت زوجین و بهبود آن حاصل کنند. بر این اساس شناسایی یک پرسشنامه معتبر برای سنجش و اندازه‌گیری صمیمیت در بین زوجین از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. همچنین برای رسیدن به این مهم، لازم است تحقیقات کاربردی در این زمینه صورت گرفته، راهکارهای علمی و کاربردی ارائه و به کار گرفته شود (افشاری، ۱۳۹۴).

روانشناسی از هنگامی که صورت یک علم مستقل درآمد که به آزمایشگاه کشیده شد، پدیده‌های روانی به صورت عینی و عملیاتی تعریف گردید و مورد اندازه‌گیری قرار گرفت (شریفی، ۱۳۹۰). همچنین، با توجه به این که کاربرد آزمون‌های روانی توسط متخصصین در ارزیابی، تشخیص و درمان رو به فزونی است، ضرورت وجود ابزارهای متناسب با جامعه‌ی ما احساس می‌شود. چنانچه که با هر سازه، یک اندازه‌گیری معتبر برای مطالعه تجربی آن نیاز است. تاکنون شیوه‌های مختلفی برای اندازه‌گیری سازه صمیمیت زناشویی توسعه داده شده است. یکی از ابزارهایی که برای اندازه‌گیری ادراکات زوجها از نوع و نیاز صمیمیت طراحی شده است، پرسشنامه نیازهای صمیمیت است که توسط باگاروزی، در سال ۲۰۰۱ تهیه و تنظیم شده است و چندین مولفه صمیمیت را که در ابزارهای دیگر مورد توجه قرار نگرفتند، می‌سنجد. این پرسشنامه شامل ۴۱ سوال است که از ۸ تا خرده مقیاس تشکیل شده است، به موازات آن، یک مقیاس کلی که هر یک از ۸ خرده مقیاس را مورد اندازه‌گیری قرار می‌دهد توسعه داده شده است و نیازهای صمیمیت را در هشت بعد عاطفی، روانشناختی، عقلانی، جنسی، فیزیکی، معنوی، زیباشناختی و تفریحی - اجتماعی را مورد سنجش قرار می‌دهد. پرسشنامه‌ی نیازهای صمیمیت زوجین یکی از چندین وسایل سنجش و دستگاه‌هایی است که درمانگرها می‌توانند برای ایجاد یک سیستم تشخیصی خانواده یا زوجین مرتبط از آن برای چیدن اهداف درمانی و برنامه‌ریزی مناسب استراتژی‌های مداخلات، استفاده کنند (لابیت و باگاروزی^۱، ۱۹۹۳؛ باگاروزی، ۱۹۸۹). اطلاعاتی که از طریق این پرسشنامه جمع‌آوری می‌شود می‌تواند با زوجین به اشتراک گذاشته شوند و توسط درمانگر برای ایجاد اصلاحات شناختی در چگونگی دریافت همسران از یکدیگر، اصلاح رفتار همسران، خنثی کردن نسبت‌های منفی و معکوس کردن ادراکات از نیت‌های بد و اصلاح زمینه‌ی ناکارآمد در اسطوره شناسی ازدواجی یک زوج، استفاده شوند (باگاروزی و اندرسون^۲، ۱۹۸۹). در مجموع پژوهش‌های انجام شده نشان می‌دهد پرسشنامه صمیمیت زوجین باگاروزی ابزار مهمی برای سنجش صمیمیت زناشویی بین زوجین در حوزه روان‌شناسی و مشاوره است. از طرفی پژوهش‌های زیادی در داخل کشور از این ابزار برای بررسی صمیمیت زوجین بهره برده‌اند؛ لذا ضرورت بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی این پرسشنامه منطقی به نظر می‌رسد. تا آن جا که بررسی شد، پژوهشی منسجم در مورد بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس صمیمیت زوجین و رابطه آن با مثبت‌اندیشی زنان متاهل انجام نشده است. همچنین پژوهش‌های انجام گرفته در ایران و خارج از کشور در مورد صمیمیت زوجین بسیار معدود بود. بنابراین این پرسش پیش می‌آید که اعتبار و روایی این پرسشنامه در ایران چگونه است و همچنین رابطه آن با مثبت‌اندیشی چگونه است و میزان صمیمیت زوجین در زنان متاهل چگونه است؟

از این رو پژوهش حاضر به جهت ضرورت داشتن یک آزمون معتبر و پایا در حوزه صمیمیت زناشویی در زمینه شناسایی و مشاوره زوجین جهت افزایش رضایت زناشویی که متناسب با هنجارهای جامعه ما باشد، پژوهش حاضر درصدد است پرسشنامه

¹ L'Abate & Bagarozzi

² Bagarozzi & Anderson

صمیمیت زوجین باگاروزی (۲۰۰۱)، را از نظر ویژگی‌های روان‌سنجی مورد ارزیابی قرار دهد. از طرفی دیگر، به دلیل آن که براساس نتایج پژوهش‌های موجود بین صمیمیت زوجین و مثبت‌اندیشی ارتباط وجود دارد، این پژوهش در پی آنست که بعد از بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه، رابطه صمیمیت زوجین را با مثبت‌اندیشی بررسی کند.

روش‌شناسی

روش مورد استفاده در این پژوهش برحسب هدف بنیادی و از نظر گردآوری داده‌ها توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه‌ی زنان متاهل ۲۵ تا ۶۵ ساله در شهر تهران تشکیل می‌داد که از این میان با استفاده از جدول مورگان و روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای، نمونه‌ای به اندازه ۵۰۴ نفر انتخاب و پرسشنامه در اختیار آنها قرار گرفت. بدین‌صورت که، پس از تایید فرایند اجرای پژوهش توسط اداره کل آموزش و پرورش تهران و کسب مجوز از این سازمان، به‌طور تصادفی یک منطقه آموزش و پرورش انتخاب شد که برآیند این انتخاب، منطقه ۹ شد. سپس به‌سازمان آموزش و پرورش منطقه ۹ مراجعه و مجوز اجرا و معرفی‌نامه برای مدارس دولتی متوسطه اول موجود در این منطقه گرفته شد. از میان مدارس منطقه، ۶ مدرسه به شیوه‌ی تصادفی انتخاب گردید، در هر مدرسه، پس از هماهنگی با مدیر و معلم‌های مدرسه، ۳ یا ۴ کلاس به‌صورت تصادفی انتخاب شد. بدین ترتیب حجم نمونه برابر ۵۰۴ نفر بوده است. به منظور گردآوری اطلاعات از پرسشنامه صمیمیت زوجین باگاروزی (۲۰۰۱) و پرسشنامه مثبت‌اندیشی اینگرام و وینیسکی (۱۹۸۸) استفاده شد که در زیر مشخصات ابزار مذکور توضیح داده شده است.

ابزار سنجش

پرسشنامه صمیمیت زوجین: این پرسشنامه توسط باگاروزی (۲۰۰۱)، ساخته شده است که نیازهای صمیمیت هر یک از افراد را در هر بعد از صمیمیت می‌سنجد. پرسشنامه صمیمیت زوجین ۴۱ سؤال دارد و شامل ۸ خرده‌مقیاس است که عبارت‌اند از: صمیمیت عاطفی، صمیمیت عقلانی، صمیمیت بدنی، صمیمیت اجتماعی - تفریحی، صمیمیت ارتباطی، صمیمیت معنوی، صمیمیت روان‌شناختی، صمیمیت جنسی و صمیمیت کلی. گویه‌های این پرسشنامه به صورت یک طیف چهار درجه - ای لیکرت (نیاز بسیار زیاد = ۱۰ تا عدم وجود نیاز = ۱) نمره‌گذاری شده است. حداکثر نمره در هر بعد ۵۰ و در بعد صمیمیت معنوی ۶۰ است و حداقل نمره در هر بعد ۵ و در بعد صمیمیت معنوی ۶ است. نمره بیش‌تر نشانگر نیاز بیشتر پاسخ دهنده به آن نوع صمیمیت و نمره کم‌تر به معنی نیاز کمتر پاسخ دهنده به آن نوع از صمیمیت است. برای تعیین روایی محتوا از نظر متخصصان از جمله استاد راهنما و مشاور استفاده شده است. پس از تأیید نظر استاد راهنما و مشاور پرسشنامه ۴۱ سؤالی به همراه سایر ابزارها، بر روی نمونه مورد پژوهش اجرا گردید. سپس ویژگی تک‌تک گویه‌ها در تمام پرسشنامه بر اساس ضریب دشواری، ضریب تشخیص، محاسبه‌ی ضریب پایایی و تحلیل عاملی تأییدی صورت پذیرفت و بر اساس این عوامل مناسب بودن گویه‌ها تایید شد.

پرسشنامه مثبت‌اندیشی: این پرسشنامه توسط اینگرام و وینیسکی (۱۹۸۸)، ساخته شده است که ابزاری مناسب برای بررسی تفکر مثبت است و از روایی و پایایی لازم برخوردار می‌باشد. پرسشنامه مثبت‌اندیشی شامل ۳۰ سؤال ۵ گزینه‌ای است که از پنج مؤلفه تشکیل شده است: مؤلفه اول «کارکرد مثبت روزانه» شامل ۱۰ گویه، مؤلفه دوم «خودارزیابی مثبت» شامل ۶ گویه، مؤلفه سوم «ارزیابی دیگران از خویش» شامل ۴ گویه، مؤلفه چهارم «انتظارات مثبت آینده» شامل ۲ گویه و مؤلفه پنجم «خوداعتمادی» شامل ۸ گویه است. شیوه‌ی نمره‌گذاری این پرسشنامه، به این ترتیب است که هر گویه شامل پنج گزینه بود که به ترتیب از ۵ تا ۱ (همیشه، اغلب اوقات، گاهی، به ندرت و هرگز) نمره‌گذاری شده است. پایایی اولیه این آزمون براساس آلفای کرونباخ ۰/۹۴ و براساس روش دونیمه کردن ۰/۹۵ محاسبه شده است (یدالله‌پور و همکاران، ۱۳۹۳).

در این پژوهش به منظور سنجش روایی از روایی سازه استفاده شد، هم‌چنین به منظور سنجش پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که مقدار این ضریب بالای ۰/۷ به دست آمد. پرسشنامه مذکور در میان گروهی از زنان متاهل شهر

تهران توزیع گردید و پس از دریافت پرسشنامه با توجه به آمار توصیفی و استنباطی (آزمون تحلیل عامل تاییدی) تجزیه و تحلیل صورت گرفت. هم‌چنین به منظور تجزیه و تحلیل ابزار اندازه‌گیری و سؤالات آن طبق نظریه کلاسیک اندازه‌گیری، ضریب دشواری^۱، ضریب تشخیص^۲، ضریب پایایی^۳ و تحلیل عاملی^۴ تاییدی (به منظور ارزیابی ساختار عاملی و روایی سازه^۵) صورت گرفت.

یافته‌ها

در این بخش با استفاده از آزمون‌های آماری مناسب با هر سوال، به سوال‌های مورد نظر در پژوهش پیش‌رو به‌طور جداگانه پاسخ داده شده است.

سوال اول پژوهش: ساختار عاملی پرسشنامه صمیمیت زوجین باگاروزی در زنان متأهل شهر تهران چگونه است؟

در پژوهش حاضر به منظور رسیدن به عامل‌ها محدود برای دسته‌بندی سوال‌های پرسشنامه صمیمیت زوجین از طریق تحلیل مولفه‌های اصلی، چرخش‌های مختلف نظیر چرخش پرومکس، واریماکس و ابلیمین مورد آزمایش قرار گرفت. در نهایت چرخش واریماکس بدلیل برازش منطقی‌تر آن نسبت به سایر چرخش‌ها انتخاب و از اطلاعات حاصل از این چرخش برای تحلیل نهایی استفاده شد. با استفاده از ملاک نگهداری، عامل‌هایی که ارزش ویژه آن‌ها بزرگتر از ۱ کیزر گاتمن است در انتخاب عامل‌ها به حساب می‌آیند و بقیه عوامل حذف می‌گردند. بر طبق همین ملاک برای این آزمون می‌توان ۹ عامل را در نظر گرفت. نتایج نشان می‌دهد که می‌توان ۴۱ گویه مورد نظر را به ۹ عامل کاهش داد و ساختار جدیدی براساس این ۹ عامل ایجاد و مطابق با آن به تحلیل داده‌ها پرداخت. در تحلیل حاضر این ۹ عامل توانسته‌اند ۷۸/۱۶٪ از واریانس را تبیین کنند که میزان قابل قبولی است.

بعد از این که تعداد عوامل مشخص شدند باید سؤالات را بر اساس بار عاملی آن‌ها در بین عوامل دسته‌بندی کرد. در این تحلیل مشخص شد که ۹ عامل اصلی وجود دارد. منطقی که برای نام‌گذاری این ۹ عامل به کار برده شد تا اندازه‌ای بر توصیه‌های بیشتر نویسندگان استوار بود که در آن وزن‌های عاملی مرتب شده و بزرگ‌تر از ۰/۳۲ در فرایند تفسیر هر عامل مورد استفاده قرار گرفتند. برخی سؤالات بار عاملی مشترک داشتند، آن‌هایی که تفاوت‌شان بیشتر از ۰/۲ بود برای عاملی در نظر گرفته شد که بار عاملی بیشتری داشت و سؤالاتی که بارهای عاملی نزدیک‌تر داشتند به مطالعات و مدل نظری رجوع کرده و عامل بهتر انتخاب شد. یافته‌ها نشان داد بارهای عاملی در دامنه ۰/۸۰۳-۰/۶۷۲ مربوط به سوال‌های ۲۷ و ۸ هستند. بنابراین بارهای عاملی دارای سطح معناداری متوسط و عالی هستند. ماتریس همبستگی بین سؤالات و ۹ عامل مشخص شده بعد از چرخش نشان داد سوال‌های شماره ۲۶ تا ۳۱ بیشترین بارعاملی را با عامل اول داشته‌اند، که براساس پرسشنامه صمیمیت زوجین باگاروزی این عامل صمیمیت معنوی نام‌گذاری شده است. بیشترین بارعاملی در عامل صمیمیت معنوی مربوط به سوال شماره ۲۷ (۰/۸۰۳) و کمترین بار عاملی مربوط به سوال ۲۸ (۰/۵۸۳) است. عامل‌های شماره ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸ و ۹ نیز به همین ترتیب و براساس پرسشنامه صمیمیت باگاروزی نام‌گذاری شده‌اند (جدول ۱)؛ اما نکته قابل تامل در این تحلیل عامل شماره ۲ است. همه سوال‌هایی که در عامل شماره ۲ قرار گرفته‌اند با یک عامل دیگر بارعاملی بیشتری دارند ولی در آن عامل دیگر نسبت به سایر سوال‌ها کمترین بار عاملی را دارا هستند. با مراجعه به محتوای سوال‌ها، درمی‌یابیم که همه ۱۶ سوالی که با عامل شماره ۲ همبستگی دارند راجع به ارضا نیاز و انتظارات توسط همسر است. بنابراین در این پژوهش تصمیم بر آن شد تا علاوه بر ۸ عاملی که در پرسشنامه اصلی صمیمیت زوجین باگاروزی معرفی شده‌اند یک عامل دیگر با عنوان رضایت از همسر

1. Item Difficulty
2. Item Discrimination
3. Reliability
4. Factor Analysis
5. Construct Validity

اضافه شود. قابل ذکر است که سوال‌های مربوط به این عامل در عامل‌های دیگر نیز قرار می‌گیرند. نامگذاری ۹ عامل استخراج شده در جدول زیر ارائه شده است.

جدول ۱: نامگذاری عامل‌ها

شماره عامل	سوالات موجود در عامل	تعداد سوالات	نام عامل
۱	۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱	۶	صمیمیت معنوی
۲	۳، ۵، ۸، ۱۰، ۱۳، ۱۵، ۱۸، ۲۰، ۲۳، ۲۵، ۲۸، ۳۱، ۳۴، ۳۶، ۳۹، ۴۱	۱۶	رضایت از همسر
۳	۱، ۲، ۳، ۴، ۵	۵	صمیمیت عاطفی
۴	۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵	۵	صمیمیت بدنی
۵	۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵	۵	صمیمیت عقلانی
۶	۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰	۵	صمیمیت جنسی
۷	۳۷، ۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۱	۵	صمیمیت اجتماعی - تفریحی
۸	۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۳۶	۵	صمیمیت زیبا شناختی
۹	۶، ۷، ۸، ۹، ۱۰	۵	صمیمیت روانشناختی

از آن جایی که در پژوهش پیش رو هدف بررسی میزان انطباق عوامل زیر بنایی پرسشنامه صمیمیت زوجین باگروزی که از قبل تعریف شده، با داده‌های جمع آوری شده است؛ لذا از تحلیل عاملی مرتبه اول و دوم استفاده شد. نتایج تحلیل عاملی مرتبه اول نشان داد آماره t همه سوالات معنادار ($t > 1/96$) هستند؛ بنابراین همه سوالات با عامل مربوط به خود همبستگی مطلوبی دارند. معناداری ضرایب مسیر حاکی از آن است که عوامل صمیمیت از سوالات مربوط به خود تشکیل شده‌اند. ضرایب مسیری که که ضرایب بزرگ‌تر از $0/30$ دارند نیز از نظر عملی معنی دارند و این معنی‌داری بیانگر این است که سوالات مورد نظر از قدرت تبیین خوبی برخوردار هستند. در ادامه شاخص‌های برازش مربوط به تحلیل عاملی تاییدی مرتبه اول مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد شاخص‌های CFI و $NNFI$ ، $RMSEA$ در حد مطلوب هستند. با توجه به شاخص‌های برازش می‌توان استنباط کرد که الگوهای اندازه‌گیری متغیرهای نهفته مورد تأیید قرار گرفته است؛ به عبارتی الگوی نظری با داده‌ها برازش مطلوبی و خوبی دارد. عوامل در نظر گرفته شده به درستی سازه را تشکیل می‌دهند. مدل عاملی مرتبه دوم مدلی است که در آن عامل‌های پنهانی که با استفاده از متغیرهای مشاهده پذیر اندازه‌گیری می‌شوند، خود تحت تاثیر یک متغیر زیربنایی تر و به عبارتی متغیر پنهان، اما در سطح بالاتر قرار دارند.

جدول ۲: شاخص‌های تحلیل عاملی تأییدی مرتبه دوم (بتا استاندارد، آماره t)

عامل اصلی	عوامل فرعی	ضرایب استاندارد	آزمون t	سوالات	ضرایب استاندارد	آزمون t
صمیمیت	صمیمیت	۰/۶۵	۱۲/۴۶	۱	۰/۷۳	-
زناشویی	عاطفی			۲	۰/۸۸	۱۹/۵۰
				۳	۰/۷۲	۱۶/۷۳
				۴	۰/۸۹	۱۹/۷۳
				۵	۰/۷۲	۱۶/۸۱
	صمیمیت روانشناختی	۰/۷۳	۱۴/۳۳	۶	۰/۷۷	-
				۷	۰/۸۱	۱۸/۸۹
				۸	۰/۶۹	۱۶/۶۸

۲۰/۴۳	۰/۸۱	۹			
۱۶/۰۹	۰/۶۷	۱۰			
-	۰/۸۱	۱۱	۱۴/۷۸	۰/۷۲	صمیمیت
۲۱/۳۴	۰/۸۳	۱۲			عقلانی
۱۸/۱۹	۰/۷۴	۱۳			
۲۳/۲۷	۰/۸۹	۱۴			
۱۷/۱۷	۰/۷۱	۱۵			
-	۰/۸۳	۱۶	۱۵/۱۶	۰/۷۳	صمیمیت
۲۴/۴۱	۰/۸۹	۱۷			جنسی
۱۹/۳۳	۰/۶۹	۱۸			
۲۳/۵۹	۰/۸۷	۱۹			
۱۸/۷۰	۰/۶۸	۲۰			
-	۰/۸۸	۲۱	۱۴/۸۶	۰/۶۸	صمیمیت
۳۱/۷۳	۰/۹۴	۲۲			بدنی
۱۹/۶۱	۰/۶۵	۲۳			
۲۵/۹۴	۰/۸۴	۲۴			
۲۱/۴۵	۰/۷۰	۲۵			
-	۰/۸۴	۲۶	۱۳/۷۸	۰/۶۶	صمیمیت
۲۴/۷۶	۰/۸۹	۲۷			معنوی
۱۴/۹۷	۰/۶۲	۲۸			
۲۲/۱۳	۰/۸۲	۲۹			
۱۶/۷۸	۰/۶۸	۳۰			
۱۴/۷۱	۰/۶۱	۳۱			
-	۰/۸۸	۳۲	۱۵/۳۵	۰/۷۰	صمیمیت
۳۰/۳۶	۰/۹۲	۳۳			زیبا شناختی
۱۹/۹۵	۰/۶۹	۳۴			
۲۵/۷۱	۰/۸۵	۳۵			
۱۹/۷۸	۰/۶۹	۳۶			
-	۰/۸۴	۳۷	۱۲/۶۷	۰/۶۱	صمیمیت
۲۵/۷۷	۰/۹۱	۳۸			اجتماعی-تفریحی
۱۵/۷۵	۰/۶۰	۳۹			
۲۴/۳۷	۰/۸۷	۴۰			
۱۶/۹۵	۰/۶۳	۴۱			

همه ضرایب استاندارد و آماره‌های t گزارش شده در جدول در حد مطلوب می‌باشد.

در ادامه شاخص‌های برازش مربوط به تحلیل عامل تاییدی مرتبه دوم مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد شاخص‌های NNFI، RMSEA و CFI در حد مطلوب هستند. با توجه به شاخص‌های برازش می‌توان استنباط کرد که الگوهای اندازه-گیری متغیرهای نهفته مورد تأیید قرار گرفته است؛ به عبارتی الگوی نظری با داده‌ها برازش مطلوبی و خوبی دارد. عوامل در نظر گرفته شده به درستی سازه را تشکیل می‌دهند.

سوال دوم پژوهش: آیا پرسشنامه صمیمیت زوجین باگاروزی در زنان متأهل شهر تهران از اعتبار کافی برخوردار است؟

برای پاسخ به این سؤال از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد. در جدول زیر پایایی مربوط به هر عامل گزارش شده است.

جدول ۳: ضریب آلفای کرونباخ مربوط به هر عامل

عامل	تعداد سوال‌ها	آلفای کرونباخ
صمیمیت زناشویی	۴۱	۰/۹۵۸
صمیمیت عاطفی	۵	۰/۹
صمیمیت روانشناختی	۵	۰/۸۸۲
صمیمیت عقلانی	۵	۰/۹۰۸
صمیمیت جنسی	۵	۰/۹۰۶
صمیمیت بدنی	۵	۰/۹۱۴
صمیمیت معنوی	۶	۰/۸۸۷
صمیمیت زیبا شناختی	۵	۰/۹۱۸
صمیمیت اجتماعی-تفریحی	۵	۰/۸۹۱
رضایت از همسر	۱۶	۰/۹۳۲

نتایج جدول بالا نشان می‌دهد که خرده مقیاس‌ها و کل پرسشنامه صمیمیت زوجین در کل گروه نمونه از ضریب همسانی درونی بالایی برخوردار هستند. در مجموع ضریب آلفای کرونباخ محاسبه شده برای فرم ۴۱ سوالی صمیمیت زوجین باگاروزی ۰/۹۵ است و این میزان پایایی مطلوب می‌باشد. همچنین با روش لوپ ضریب پایایی پرسشنامه پس از حذف هر سوال مجدداً محاسبه شد. در روش لوپ سوالی مناسب است که با حذف آن پایایی کاهش یابد؛ بنابراین با توجه به یافته‌ها همه‌ی سوال‌ها مناسب هستند.

سوال سوم پژوهش: رابطه هریک از مولفه‌های صمیمیت زوجین با مثبت اندیشی زوجین چگونه است؟ با توجه به این که مقیاس اندازه‌گیری همه متغیرها در سطح فاصله‌ای است و سوال پژوهشی نیز از نوع رابطه همزمانی است؛ بنابراین آزمون پیرسون برای پاسخ به این سوال مناسب است.

جدول ۴: آزمون همبستگی پیرسون مربوط به رابطه بین مثبت اندیشی با هریک از مولفه‌های صمیمیت زوجین

متغیرها	ضریب همبستگی	سطح معناداری
صمیمیت عاطفی	۰/۲۴۵	۰/۰۰۸
صمیمیت روانشناختی	۰/۱۰۴	۰/۲۶۸
صمیمیت عقلانی	۰/۲۸۹	۰/۰۰۱
صمیمیت جنسی	۰/۳۰۱	۰/۰۰۱

۰/۰۵۵	۰/۱۷۹	صمیمیت بدنی
۰/۰۲۹	۰/۲۰۳	صمیمیت معنوی
۰/۰۰۱	۰/۲۹۶	صمیمیت زیبا شناختی
۰/۰۰۰۱	۰/۳۹۶	صمیمیت اجتماعی-تفریحی
۰/۰۰۰۱	۰/۴۶۱	رضایت از همسر
۰/۰۰۱	۰/۲۹۵	صمیمیت زناشویی

همان‌طور که در جدول مشاهده می‌شود ضریب همبستگی بین مثبت‌اندیشی با نمره کلی پرسشنامه صمیمیت زوجین (صمیمیت زناشویی) و با مولفه‌های صمیمیت عاطفی، صمیمیت عقلانی، صمیمیت جنسی، صمیمیت معنوی، صمیمیت زیبا شناختی، صمیمیت اجتماعی-تفریحی و رضایت از همسر معنادار و مثبت است. بنابراین بین مثبت‌اندیشی و این متغیرها رابطه معنادار وجود دارد. ولی رابطه بین مثبت‌اندیشی و صمیمیت روانشناختی ($r = 0.104, sig = 0.268 > 0.05$) و رابطه بین مثبت‌اندیشی و صمیمیت بدنی ($r = 0.179, sig = 0.055 > 0.05$) معنادار نیست. لازم به ذکر است که بیشترین میزان همبستگی بین مثبت‌اندیشی و رضایت از همسر است ($r = 0.461$).

نتیجه‌گیری

انسان موجود پیچیده‌ای است که بسیاری از ویژگی‌های روانی و شخصیتی او قابل مشاهده و اندازه‌گیری مستقیم نیست. از همین روی پژوهشگران حوزه علوم انسانی تلاش می‌کنند که از طریق رفتار و خصایص قابل مشاهده افراد خصیصه‌های مکنون آنان را آشکار سازند. به منظور نیل به این هدف نیاز به ساخت و کاربرد ابزارهای مناسبی همچون پرسشنامه است. از آن جایی که قبل از استفاده از هر ابزاری باید صلاحیت آن ابزار تایید شود، نیاز به علم روان‌سنجی احساس می‌شود. لذا این پژوهش با توجه به اهمیت موضوع، هنجاریابی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه صمیمیت زوجین و رابطه آن با مثبت‌اندیشی در زنان متاهل شهر تهران را مورد بررسی قرار داد، که در ادامه براساس سوال‌های موجود در پژوهش به بحث و نتیجه‌گیری می‌پردازیم: یافته‌ی سوال اول نشان داد که نتیجه آن ۹ عامل را به عنوان عوامل پرسشنامه صمیمیت زوجین معرفی کرد. این ۹ عامل توانایی تبیین ۷۸٪ واریانس را داشتند؛ که این حد از توانایی تبیین واریانس ایده‌آل است. ۸ عامل حاصل از تحلیل عامل اکتشافی همان ۸ عامل معرفی شده توسط باگاروزی بود، این ۸ عامل عبارتند از: صمیمیت عاطفی، صمیمیت روانشناختی، صمیمیت عقلانی، صمیمیت بدنی، صمیمیت جنسی، صمیمیت معنوی، صمیمیت زیباشناختی، صمیمیت اجتماعی-تفریحی. همه ۴۱ سوال پرسشنامه صمیمیت زوجین در این ۸ عامل طبقه بندی شدند؛ اما نتایج تحلیل عامل اکتشافی این پژوهش یک عامل جدید دیگر را نیز نشان داد. عامل نهم از ۱۶ سوال تشکیل شده که هر دو سوال آن مربوط به یکی از آن ۸ عامل قبلی است. وجه اشتراک این ۱۶ سوال در این است که همه آن‌ها سوالاتی درباره رضایت فرد از ارضا نیازهایش توسط همسر می‌باشد؛ از همین روی نام این عامل جدید رضایت از همسر گذاشته شد. لازم به ذکر است که هر یک از سوال‌های عامل رضایت از همسر با یکی از ۸ عامل دیگر همبستگی دارد؛ به عبارت دیگر این سوال‌ها قابلیت در دو عامل قرار گرفته‌اند. بعد از انجام تحلیل عامل اکتشافی، تحلیل عامل تاییدی مرتبه اول و دوم نیز مورد بررسی قرار گرفت. هدف از تحلیل عاملی تاییدی، تایید مدل نظری با استفاده از داده‌های تجربی است. تحلیل عاملی تاییدی مرتبه اول به این صورت بود که ۴۱ سوال پرسشنامه صمیمیت زوجین در ۸ عامل معرفی شده توسط باگاروزی طبقه بندی شدند. نتایج این تحلیل شامل ضرایب مسیراستندارد و آماره t در بالا گزارش شده‌است. همه این موارد برای تحلیل عاملی مرتبه دوم در جدول ۲ گزارش شده‌است. تفاوت تحلیل عامل مرتبه دوم با تحلیل عاملی مرتبه اول در این است که ۸ عامل معرفی شده را در یک عامل کلی دیگر خلاصه می‌کند. میزان آماره‌های t بدست آمده برای هر دو تحلیل عاملی بزرگتر از ۱/۹۶ است؛ بنابراین همه ضریب همبستگی همه مسیرها معنادار است. به این معنا که بین همه شاخص‌ها با عاملی که به آن مرتبط هستند همبستگی کافی وجود دارد.

در تحلیل عاملی مرتبه اول و دوم این پژوهش مجذور کای که جز اولین شاخص‌های برازش است به ترتیب برابر با $2835/25$ و $2939/53$ بدست آمد. این میزان از مجذور کای معنادار است؛ یعنی بین اندازه‌های مشاهده شده و مورد انتظار تفاوت معنادار است. یورسکوگ و سوربوم (۱۹۹۶) و بنتلر (۱۹۹۰) معتقد بودند که استفاده تنها از مجذور کای اشتباه است؛ زیرا مجذور کای به حجم نمونه حساس است و در صورت زیاده بودن حجم نمونه این مقدار معنادار می‌شود. شاخص دیگر میانگین باقیمانده‌های بین کوواریانس/همبستگی مشاهده شده درباره نمونه و مدل مورد انتظار برآورد شده است (RMSEA). لوهلین^۱ (۲۰۰۴)، پیشنهاد می‌کند: «مقدار کمتر از $0/08$ برازش خوب، $0/08$ تا $0/1$ برازش متوسط و مقادیر بیش از $0/1$ ضعیف است». در این پژوهش RMSEA برابر با $0/075$ و $0/076$ بدست آمده است که حاکی از یک برازش خوب است. شاخص‌های برازش NNFI و CFI نیز در حد مطلوب ولی شاخص‌های GFI و AGFI در حد متوسط هستند. بطور کلی تحلیل عاملی‌های این پژوهش مناسب هستند. پژوهش دیگری که روایی پرسشنامه صمیمیت را از طریق تحلیل عاملی بررسی کرده باشد یافت نشد اما در پژوهش هوشمند (۱۳۹۱)، روایی همزمان و روایی محتوا بررسی و تایید شد.

یافته‌ی سوال دوم نشان داد که ضریب آلفای محاسبه شده برای پرسشنامه ۴۱ سوالی صمیمیت زوجین در این پژوهش برابر با $0/958$ است؛ که این میزان اعتبار مطلوب و قابل قبول است. علاوه بر محاسبه آلفای کلی آلفای مربوط به هر عامل نیز محاسبه شد که نتایج آن به این شرح است: صمیمیت عاطفی ($0/9$)، صمیمیت روانشناختی ($0/882$)، صمیمیت عقلانی ($0/908$)، صمیمیت بدنی ($0/914$)، صمیمیت جنسی ($0/906$)، صمیمیت معنوی ($0/887$)، صمیمیت زیباشناختی ($0/918$)، صمیمیت اجتماعی-تفریحی ($0/891$)، رضایت از همسر ($0/932$). بنابراین علاوه بر همسانی درونی بالای پرسشنامه کلی هر یک از عوامل آن نیز دارای حد بالایی از همسانی درونی هستند.

در پژوهش صورت گرفته توسط هوشمند (۱۳۹۱)، که ضریب همسانی درونی ۸ بعد پرسشنامه صمیمیت را با ضریب آلفا محاسبه کرد؛ کمترین ضریب آلفا متعلق به بعد صمیمیت بدنی ($0/48$) و بیشترین ضریب آلفا مربوط به بعد صمیمیت زیباشناختی ($0/76$) بود. در این پژوهش نیز بیشترین ضریب آلفا مربوط به متغیر زیباشناختی است و از این حیث بین این دو پژوهش همخوانی وجود دارد. البته لازم به ذکر است که از بین این ۸ بعد، بعد زیباشناختی یک سوال بیشتر از سایر ابعاد دارد و با در نظر گرفتن این نکته که طول آزمون بر میزان همسانی درونی موثر است بدست آمدن چنین نتیجه‌ای طبیعی است. همچنین این موضوع در مورد بعد رضایت از همسر که در این پژوهش به عنوان یک بعد جدید معرفی شد صادق است؛ زیرا بعد رضایت از همسر با داشتن سوال‌های بیشتر (۱۶ سوال) نسبت به سایر ابعاد ضریب آلفای بیشتری ($0/932$) نیز دارد.

یافته‌ی سوال سوم نشان داد که بدلیل فاصله‌ای بودن مقیاس اندازه‌گیری هر دو پرسشنامه از ضریب همبستگی پیرسون برای محاسبه همبستگی استفاده شد؛ که نتایج آن در جدول ۴ گزارش شده است. نتایج به این صورت بود که بین مثبت اندیشی با صمیمیت روانشناختی و صمیمیت بدنی رابطه معناداری وجود ندارد؛ اما مثبت اندیشی با سایر مولفه‌های صمیمیت زوجین رابطه معنادار و مثبت دارد. بالاترین میزان همبستگی بین رضایت زناشویی و مثبت اندیشی است. در پژوهشی با عنوان «بررسی رابطه‌ی بین رضایت زناشویی و صمیمیت زوجین با سازگاری در خانه» که توسط مهدی‌پور بازکیایی و صداقتی فرد (۱۳۹۴)، انجام شد، همه ابعاد صمیمیت زوجین به جز صمیمیت بدنی با سازگاری رابطه معنادار نشان دادند؛ از طرفی در پژوهشی با عنوان «اثربخشی مثبت‌اندیشی در کاهش مشاجرات زناشویی دانشجویان متأهل» مشخص شد که مداخله‌های مبتنی بر برداشتهای مثبت شخص بر سازگاری خانوادگی افراد اثر گذار است (اشرافی حافظ، آسمند، موسوی مقدم و سایه میری، ۱۳۹۲). لذا می‌توان ادعا کرد که بین مثبت‌اندیشی و صمیمیت امکان وجود رابطه هست. یافته‌های پژوهش مردانی حمله و حیدری (۱۳۸۹)، نشان داد که خوشبینی و سبک‌های دل‌بستگی با رضایت زناشویی رابطه معنی‌دار دارد. عیسی نژاد و همکاران (۱۳۹۰)، در پژوهشی نشان دادند که غنی‌سازی روابط بر افزایش نمره شادمانی زناشویی زوجین و خوش‌بینی موثر است. بنابراین می‌توان نتیجه حاصل از پژوهش مبنی بر وجود رابطه بین صمیمیت و مثبت‌اندیشی و رضایت از همسر و مثبت‌اندیشی را یک نتیجه قابل دفاع و درست تلقی کرد.

در نهایت در تبیین نتایج این پژوهش می‌توان این‌گونه مطرح کرد که یکی از نیازهای اساسی بشر، نیاز به برقراری رابطه صمیمانه است. صمیمیت را می‌توان به معنای توانایی ایجاد رابطه عمیق و ایجاد همدلی با دیگران بویژه جنس مخالف دانست (کوزه‌گران، ۱۳۸۸). هنینگ^۱ (۲۰۰۵)، بیان می‌کند که بیشتر روان‌شناسان صمیمیت در رابطه را، پدیده‌ای چندگانه و چند بعدی در نظر می‌گیرند و میزان احساس صمیمیت و نزدیکی را نتیجه خواستن و نخواستن و یا شدت و ضعف وجود این ابعاد در رابطه‌شان فرض می‌کنند. هنینگ صمیمیت را در چهار بعد در نظر گرفته است که عبارتند از: عشق و محبت؛ اعتبار دهی به شخص مقابل؛ اعتماد و خودافشایی. باگروزی (۲۰۰۱)، صمیمیت را در نه حوزه مختلف مورد مطالعه قرار داده که عبارتند از صمیمیت عاطفی؛ روان‌شناختی؛ عقلانی؛ جنسی؛ فیزیکی؛ معنوی؛ ارتباطی؛ اجتماعی-تفریحی (حسینی، ۱۳۹۰). باگروزی بر همین اساس نیز یک پرسشنامه برای سنجش صمیمیت کلی و ابعاد آن طراحی کرده است. اما ویژگی‌های روانسنجی این پرسشنامه تا در ایران مورد بررسی دقیق قرار نگرفته است و تنها در چند پژوهش محدود روایی محتوا و اعتبار آن بررسی شده است. لذا در این پژوهش سعی شده تا به‌طور همه‌جانبه‌ای ویژگی‌های روان‌سنجی آن مورد مطالعه قرار گیرد. به همین منظور ابتدا روایی سازه با تحلیل عاملی بررسی شد، که نتیجه تحلیل عامل اکتشافی معرفی ۹ بعد شامل صمیمیت عاطفی؛ روان‌شناختی؛ عقلانی؛ جنسی؛ فیزیکی؛ معنوی؛ زیباشناختی؛ اجتماعی-تفریحی و رضایت از همسر بود. در تحلیل عاملی تاییدی نیز مدل نظری با ۸ بعد صمیمیت عاطفی؛ روان‌شناختی؛ عقلانی؛ جنسی؛ فیزیکی؛ معنوی؛ زیبا شناختی؛ اجتماعی-تفریحی طراحی شد که نتیجه آن برازش مطلوب مدل نظری با داده‌های تجربی بود. بعد از بررسی روایی اعتبار پرسشنامه از طریق ضریب آلفای کرونباخ بررسی شد و نتایج آن نشان داد که پرسشنامه از اعتبار خوبی برخوردار است. آلفای کلی برابر با ۰/۹۵۸ بدست آمد. بعد از بررسی ویژگی‌های روان‌سنجی پرسشنامه صمیمیت زوجین، داده‌های خام حاصل برای مقایسه و قضاوت بهتر به نمرات هنجار تبدیل شد. نتایج هنجاریابی در قالب یک جدول تنظیم شد؛ تا هرکسی با داشتن نمره خام با مراجعه به جدول بتواند وضعیت خود را در بین سایر افراد گروه مشخص کند. در پایان نیز رابطه بین ابعاد صمیمیت که در سوال یک بدست آمد با مثبت‌اندیشی بررسی شد؛ که تنها بعد صمیمیت روانشناختی و صمیمیت بدنی رابطه‌ای با مثبت‌اندیشی نداشتند. بعد رضایت از همسر بیشترین همبستگی را با مثبت‌اندیشی نشان داد؛ که این مطلب در پژوهش‌های دیگری نیز ثابت شده است. بنابراین می‌توان با کمک آموزش مثبت‌اندیشی به زوج‌های جوان یا زوج‌های مشکل‌دار در جهت افزایش رضایت زناشویی، صمیمیت و سازگاری آن‌ها کمک کرد.

براساس یافته‌های پژوهش، پیشنهادهایی در ادامه ارائه می‌گردد:

- ۱) آموزش مثبت‌اندیشی به زوج‌های در حال ازدواج و زوج‌های دارای مشکل با هدف افزایش صمیمیت در بین زوج‌ها.
- ۲) آموزش و آگاه کردن افراد در زمینه نیازهای زناشویی و راهنمایی آن‌ها برای رفع نیازهای همسران‌شان به منظور افزایش صمیمیت بین آن‌ها.
- ۳) فرهنگ‌سازی برای شکستن تابو مطرح کردن نیازهای زناشویی؛ به‌گونه‌ای که شخص از بیان نیازهای زناشویی خود با همسرش و در صورت نیاز با مشاور و روانشناس شرمسار نبوده و امتناع نکند.

منابع

۱. اشرفی حافظ، اصغر؛ آسمند، پریرسا؛ موسوی مقدم، سید رحمت‌الله و سایه میری، کوروش. (۱۳۹۲). اثر بخشی مثبت‌اندیشی در کاهش مشاجرات زناشویی دانشجویان متأهل. *مجله علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی*، دوره ۲۳، ویژه نامه ۱، زمستان ۹۲، صفحات ۴۹ تا ۵۳.
۲. افشاری، زهرا. (۱۳۹۴). مقایسه صمیمیت و سازگاری زناشویی بر مبنای همسانی پایگاه اجتماعی-اقتصادی همسران. *پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی*.
۳. امینی، ابراهیم. (۱۳۸۷). *انتخاب همسر*، انتشارات انجمن اولیا و مربیان، تهران، صص: ۱۲۱-۱۳۰.

¹ Haning

۴. حسینی، مریم. (۱۳۹۰). رابطه سبک های مقابله ای با صمیمیت و تعهد زناشویی در فرهنگیان شهر ایلام. *پایان نامه کارشناسی ارشد روان شناسی و علوم تربیتی دانشگاه علامه طباطبائی*.
۵. شریفی، حسن پاشا. (۱۳۹۰). *اصول روان سنجی و روان آزمایی*. تهران: نشر رشد.
۶. صدرالاشرفی، مسعود؛ خنکدار طارسی، معصومه؛ اژدر شمخانی، مجید و یوسفی، افراشته. (۱۳۹۱). آسیب شناسی طلاق (علل و عوامل) و راهکارهای پیشگیری از آن. *فصلنامه مهندسی فرهنگی*، سال هفتم، شماره ۷۳. صفحه ۲۶ تا ۵۳.
۷. عیسی نژاد، امید؛ احمدی، سیداحمد؛ بهرامی، فاطمه؛ باغبان، ایران و شجاع حیدری، مریم. (۱۳۹۰). بررسی اثربخشی آموزش غنی سازی روابط بر ارتقای خوش بینی و شادمانی زناشویی زوجین. *پژوهش های نوین روانشناختی (روانشناسی دانشگاه تبریز)*: بهار ۱۳۹۰، دوره ۶، شماره ۲۱، از صفحه ۱۲۹ تا صفحه ۱۴۹.
۸. فریدون نژاد، رضا. (۱۳۹۴). روش های موثر و عملی برای مثبت اندیشی و تاثیرات آن در زندگی و موفقیت (مثبت اندیش باش تا کامروا باشی). *وب سایت مجموعه دانش و زندگی*.
۹. کوزه گران، مریم. (۱۳۸۷). *صمیمیت (سطوح و ابعاد صمیمیت و چگونگی راهیابی به آن)*. تهران: نشر قطره.
۱۰. کویلیام، سوزان. (۲۰۰۳). *مثبت اندیشی و مثبت گرایی کاربردی*. ترجمه فرید براتی و افسانه صادقی. (۱۳۹۰). تهران: انتشارات جوانه رشد.
۱۱. مردانی حموله، مرجان؛ حیدری، هایده. (۱۳۸۹). ارتباط خوشبینی و سبک های دلبستگی با رضایت زناشویی در کارکنان بیمارستان. *مجله دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه*، دوره ۸، شماره ۱، صص: ۴۶-۵۲.
۱۲. مهدی پور بازکیایی، مونا و صداقتی فرد، مجتبی. (۱۳۹۴). بررسی رابطه‌ی بین رضایت زناشویی و صمیمیت زوجین با سازگاری در خانه. *فصلنامه روان شناسی تحلیلی- شناختی*. شماره ۲۲، سال ۶. صص: ۲۱ تا ۳۱.
۱۳. هوشمند، شادی. (۱۳۹۱). بررسی رابطه خرده مقیاس های صمیمیت ازدواج با شاخص ازدواج موفق در زوجین شهرستان مراغه. *پایان نامه کارشناسی گروه مشاوره*.

14. Andersson, G & Cuijpers, P. (2016). *Psychotherapy Effectiveness*. Encyclopedia of Mental Health (Second Edition), pages: 383-385.
15. Bagarozzi, D. A. (1989). Family diagnostic testing: A neglected area of expertise for the family psychologist. *American Journal of Family Therapy*, 17(3), 257-272.
16. Bagarozzi, D. A. (2001). *Enhancing intimacy in marriage: A Clinician's Handbook*. London, UK: Brunner Rutledge.
17. Bagarozzi, D. A., & Anderson, S. A. (1989). *Personal, marital, and family myths: Theoretical formulations and clinical strategies*. WW Norton.
18. Cao, H., Zhou, N., Fang, X., & Fine, M. (2017). Marital Well-Being and Depression in Chinese Marriage: Going Beyond Satisfaction and Ruling Out Critical Confounders.
19. Francis, H., & Meyerson, B. (2017). If You Build It, They Will Come: Feasibility of Sexual Health Research Among Individuals Married Within the Latter Day Saint Faith. *Sexuality & Culture*, 21(1), 49-61.
20. Haning, R. V. (2005). Intimacy, orgasm likelihood of both partners, conflict, and partner response predict sexual satisfaction in heterosexual male and female respondents.
21. John, N. A., Seme, A., Roro, M. A., & Tsui, A. O. (2017). Understanding the meaning of marital relationship quality among couples in peri-urban Ethiopia. *Culture, health & sexuality*, 19(2), 267-278.

22. Kōu, A., & Bailey, A. (2017). 'Some people expect women should always be dependent': Indian women's experiences as highly skilled migrants. *Geoforum*, 85, 178-186.
23. L'Abate, L., & Bagarozzi, D. A. (1993). *Sourcebook of marriage and family evaluation*. Brunner/Mazel.
24. Shelton, K. H., & Harold, G. T. (2008). Interparental conflict, negative parenting, and children's adjustment: Bridging links between parents' depression and children's psychological distress. *Journal of family psychology*, 22(5), 712.
25. Simonelli, C., Tripodi, F., Rossi, R., Fabrizi, A., Lembo, D., Cosmi, V., & Pierleoni, L. (2008). The influence of caregiver burden on sexual intimacy and marital satisfaction in couples with an Alzheimer spouse. *International journal of clinical practice*, 62(1), 47-52.

Standardization of Psychometric Characteristics of Marital Intimacy Questionnaire and its Relationship with Positive Thinking in Married Women in Tehran City

Mahnaz Mashayekh¹, Mahnaz Askarian²

1- Faculty of Psychology and Educational Sciences, Islamic Azad University, Central Tehran Branch

2- Assistant Professor and Faculty Member of Psychology Department, Islamic Azad University, Ashtian Branch

Abstract

The main aim of this research was the characteristics of psychometrics of the marital intimacy questionnaire and the relation of that with optimism and positive thinking of Tehran married women. The method of the research was descriptive correlational and the statistical population was all the married women of Tehran from the age 25 to 65 that 519 people of them were chosen through multi-stage cluster random sampling. Tools of this research were two distinct questionnaires of marital intimacy needs questionnaire with 41 questions (8 factors) and Ingram and Vinsky optimism questionnaire with 30 questions. After collecting the data through distributing the questionnaires, the data of marital intimacy questionnaire were analyzed by exploratory and confirmatory factor analysis. In the end a questionnaire with 41 questions and 9 factors was obtained: emotional intimacy, rational intimacy, physical intimacy, social-recreational intimacy, communication intimacy, spiritual intimacy, psychological intimacy, sexual intimacy and satisfaction of the spouse which altogether clarified 78.16 % total variance. Satisfaction of the spouse factor is a new factor that added in the exploratory analysis. According to classic theory, the last analysis (Cronbach's alpha) of subscales of the questionnaire showed that all the factors had Cronbach's alpha more than 0.88. The tables of norm Z, T and cut point of the test for marital intimacy needs and each of the subscales were obtained. The analysis of the questions of the research shows that the marital intimacy questionnaire of Bagarozzi with 41 questions, has appropriate validity amongst married women of Tehran, there is also a positive meaningful relation between all the components of the marital intimacy with optimism and positive thinking except physical and psychological intimacy.

Keywords: Questionnaire, Married Women of Tehran City, Marital Intimacy, Optimism and Positive Thinking
